

College voor geschillen medezeggenschap defensie

ADVIES

Dossiernr: ABB/2003/0788

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Commandant Maritieme Middelen Den Helder

en

de Buitengewone Gemeenschappelijk Medezeggenschapscommissie (BGMC) van de Maritieme Middelen Den Helder (MMHLDR)

gerezen geschil met betrekking tot de maatregel om de warme maaltijd te verplaatsen van de middag naar de avond, zijnde een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid, sub d of e, van het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD). De maatregel geldt vooralsnog vanaf 6 januari 2003 tot 6 juli 2003 en is vanaf 6 januari 2003 ingevoerd.

Aard en inhoud van het geschil

De vraag die partijen verdeeld houdt is of de maatregel tot het verplaatsen van de warme maaltijd van de middag naar de avond moet worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid, sub d of e. Voorts verschillen partijen van mening of de voorgenomen maatregel reeds bij wijze van proefnemings zonder instemming van de BGMC mocht worden ingevoerd en teruggedraaid had moeten worden.

Verloop van de procedure

Op 12 november 2002 maakt de Commandant MMDHDR in een overleg met de BGMC zijn voornemen kenbaar om per januari 2003 de warme maaltijd te verplaatsen naar de avond, waarbij een proefperiode van een half jaar zal gelden. In een brief d.d. 13 november 2003 wordt aan de BGMC om advies gevraagd over deze voorgenomen maatregel. In een brief d.d. 12 december 2002 geeft de BGMC te kennen dat zij niet akkoord gaat met het verplaatsen van de warme maaltijd en stelt zij een vijftal stappen voor om tot een oplossing te komen. Bij brief d.d. 13 december 2002 geeft de Commandant MMDHDR aan dat hij, onder verwijzing naar artikel 27, eerste lid, sub e, juncto artikel 30, tweede lid, van het BMD, voornemens is de voorgenomen maatregel uit te voeren en dat dit punt op de eerst komende overlegvergadering d.d. 19 februari 2003 met de BGMC zal worden besproken. Op 13 december 2002 wordt de nieuwe maatregel bekendgemaakt. De voorzitter van de BGMC geeft bij e-mail d.d. 18 december 2002 nogmaals aan dat de BGMC niet akkoord gaat met de voorgenomen maatregel en verzoekt de Commandant MMDHDR de bekendmaking in te trekken. Met ingang van 6 januari 2003 wordt de voorgenomen maatregel tot het verplaatsen van de warme maaltijd uitgevoerd.

Bij brief d.d. 14 januari 2003 legt de BGMC het geschil voor aan het College. Van de zijde van het secretariaat van het College wordt op 31 januari 2003 telefonisch aan de voorzitter van de BGMC bericht dat het geschil niet volgens de voorgeschreven regels in het BMD aan het College is voorgelegd en derhalve niet in behandeling kan worden genomen. Bij brief d.d. 13 maart 2003 van de voorzitter van het College wordt schriftelijk bericht dat het geschil niet door het College in behandeling kan worden genomen, omdat niet is voldaan aan de daartoe in het BMD gestelde voorwaarden. Op de overlegvergadering d.d. 19 februari 2003 geeft de BGMC aan dat zij het niet eens is met de maatregel tot verplaatsing van de warme maaltijd en verzoekt zij deze maatregel terug te draaien. Op 13 maart 2003 wordt, conform artikel 29, derde lid, van het BMD hernieuwd overleg gevoerd. Tijdens dit overleg stelt de BGMC zich op het standpunt dat de noodzaak voor de voorgenomen maatregel onvoldoende is aangetoond en zij verzoekt het geschil voor te leggen aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten.

De Commandant MMDHDR, Kapitein ter zee F.T.S. van der Laan, legt bij brief d.d.

3 april 2003 het geschil voor aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten.

In zijn brief d.d. 29 april 2003 doet de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten uitspraak in het voorliggende geschil. Hoewel de BGMC in het gelijk wordt gesteld, stelt hij voor de proef te continueren en af te ronden. De BGMC bericht bij brief d.d. 9 mei 2003 dat zij van mening blijft dat de voorgenomen maatregel (proef) teruggedraaid moet worden.

Bij brief d.d. 3 juni 2003 heeft de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten, Vice-admiraal R.A.A. Klaver, het geschil voor advies aan het College voorgelegd.

Standpunten van partijen

Standpunt van de BGMC

De BGMC is van mening dat de voorgenomen maatregel tot verplaatsing van de warme maaltijd van de middag naar de avond is te kwalificeren als een aangelegenheid met betrekking tot het woon- en leefklimaat bij de eenheid zoals genoemd in artikel 27, eerste lid, sub d, van het BMD. Conform artikel 30, eerste lid, van het BMD kan een dergelijke maatregel niet worden uitgevoerd als hierover geen overeenstemming is bereikt, hetgeen in casu het geval is.

De BGMC deelt niet het standpunt van de Commandant MMDHDR dat sprake is van een aangelegenheid met betrekking tot de organisatie en werkwijze binnen de diensteenheid als genoemd in artikel 27, eerste lid, sub e, van het BMD. Deze opvatting is door de Commandant MMDHDR onvoldoende onderbouwd en geeft een onjuiste opvatting van de voorliggende kwestie. Derhalve is een beroep op artikel 30, tweede lid, van het BMD evenmin mogelijk. Ook is de aanname dat door het niet uitvoeren van de maatregel het functioneren van de diensteenheid ernstig wordt belemmerd niet gemotiveerd. De BGMC stelt zich op het standpunt dat er geen noodzaak bestaat tot het verschuiven van de warme maaltijd van de middag naar de avond, dan wel dat de noodzaak daartoe onvoldoende is aangetoond. Voorts meent zij dat de informatieoverdracht van de Commandant MMDHDR onvoldoende is geweest.

In haar advies heeft de BGMC een aantal alternatieve maatregelen opgesomd welke de klantenstroom beter zou sturen en heeft zij een aantal stappen aangegeven om tot een oplossing van het probleem te komen, zoals inventarisatie van pieken, inventarisatie van groepen en schatten doorstoomcapaciteit.

Standpunt van de Commandant MMDHDR

De Commandant MMDHDR stelt zich op het standpunt dat ten aanzien van de verplaatsing van de warme maaltijd van de middag naar de avond sprake is van een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid, sub e, van het BMD, te weten de organisatie en werkwijze binnen de diensteenheid. Er is in casu sprake van een experiment met een proefperiode van een half jaar. De door de BGMC voorgestelde maatregelen en/of ideeën zijn alle in een vroeger of later stadium al een keer uitgeprobeerd.

De MC heeft ook ingestemd met de proefneming om gedurende een half jaar de maaltijd van de middag naar de avond te verplaatsen. Op grond van artikel 30, tweede lid, van het BMD heeft hij gemeend de proefneming te starten, aangezien de bedrijfsvoering ernstig werd belemmerd en de MC reeds positief had geadviseerd.

Voorstel Bevelhebber der Zeestrijdkrachten

De Bevelhebber stelt de BGMC in het gelijk dat de maatregel tot het verplaatsen van de maaltijd eerst had mogen worden ingevoerd nadat met de BGMC aan het overeenstemmingsvereiste was voldaan. De maatregel en in het bijzonder de proefstroken niet met het invoeren van artikel 30, tweede lid, van het BMD (ernstige belemmering bij het functioneren van de eenheid) als grond om de maatregel toch in te voeren. Mede omdat niet overtuigend wordt aangetoond welke factoren de snelle invoering van deze maatregel rechtvaardigen. Het voorstel wordt gedaan om de Commandant MMDHDR twee mogelijkheden nader te laten uitwerken, te weten:

1. een plan waarbij de toestroom van klanten naar het bedrijfsrestaurant wordt gereduceerd wanneer daar 's middags de warme maaltijd wordt geserveerd;
2. een plan waarbij in de gehele regio de warme maaltijd wordt verplaatst naar de avondmaaltijd.

Tenslotte wordt voorgesteld de proef te continueren en af te ronden. Als reden hiervoor wordt aangevoerd dat de proef inmiddels loopt en het van belang is voor het vervolg om over voldoende en juiste informatie te beschikken.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 15 juli 2003. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College.

Allereerst merkt het College op dat tussen partijen niet ter discussie staat dat (de proefneming tot) het verplaatsen van de warme maaltijd van de middag naar de avond moet worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid, van het BMD. Tussen partijen is echter wel in geschil of deze maatregel moet worden aangemerkt als een aangelegenheid met betrekking tot het woon- en leefklimaat bij de diensteenheid (artikel 27, eerste lid, sub d, van het BMD), welke mening de BGMC is toegedaan, dan wel dat deze maatregel betrekking heeft op de organisatie en werkwijze binnen de diensteenheid (artikel 27, eerste lid, sub e, van het BMD), zoals door het bevoegd gezag wordt aangevoerd.

Daartoe is door het bevoegd gezag ter zitting van het College aangevoerd dat voor aanvang van de proefneming tussen de middag bij het bedrijfsrestaurant sprake was van lange wachttijden, waardoor de medewerkers van de verschillende dienstonderdelen in de middagpauze te lang wegbleven, hetgeen van invloed was op de bedrijfsvoering van de verschillende dienstonderdelen. Zo liep bij de scholen bijvoorbeeld het middaglesprogramma gevaar. De onderhavige maatregel tot het verplaatsen van de warme maaltijd van de middag naar de avond, heeft, aldus het bevoegd gezag, betrekking op de organisatie en werkwijze binnen die verschillende dienstonderdelen, terwijl deze maatregel ook van invloed is op de organisatie en werkwijze van het bedrijfsrestaurant zelf.

Het College volgt deze zienswijze van het bevoegd gezag en meent dat de maatregel dient te worden aangemerkt als een maatregel die betrekking heeft op de organisatie en werkwijze binnen de diensteenheid als bedoeld onder artikel 27, eerste lid, sub e, van het BMD.

Voorts volgt het College de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten in zijn oordeel dat in de onderhavige situatie de maatregel en in het bijzonder de proef niet strookt met het invoeren van artikel 30, tweede lid, van het BMD, welk artikel de mogelijkheid biedt om de maatregel, bij het ontbreken van overeenstemming met het medezeggenschapsorgaan, toch uit te voeren als door het niet uitvoeren van de maatregel het functioneren van de diensteenheid ernstig wordt

belemmerd. Ook ter zitting van het College is niet overtuigend aangetoond welke factoren de snelle invoering van de maatregel op 6 januari 2003, nadat de BGMC op 12 december 2002 negatief had geadviseerd, rechtvaardigden. Derhalve is door de Commandant MMDHDR de in het BMD voorgeschreven procedure niet op juiste wijze toegepast. Immers, niet is gebleken dat hij zich met betrekking tot de maatregel tot verplaatsing van de warme maaltijd, welke maatregel weliswaar kan worden geschaard onder artikel 27, eerste lid, sub e, van het BMD, kon beroepen op artikel 30, tweede lid, van het BMD.

Gebleken is evenwel dat de proefneming tot verplaatsing van de warme maaltijd van de middag naar de avond formeel op 6 juli jl. is beëindigd. Derhalve zal het College zich thans uitspreken over de wijze waarop thans de medezeggenschap ten aanzien van een nieuw te nemen maatregel over een eventuele verplaatsing van de warme maaltijd zijn beslag zal dienen te krijgen. Zoals hiervoor is aangegeven, is het College van oordeel dat de maatregel tot verplaatsing van de warme maaltijd van de middag naar de avond dient te worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel met betrekking tot de organisatie en werkwijze van de diensteenheid, als bedoeld in artikel 27, eerste lid, sub e, van het BMD. Ingevolge hetgeen in artikel 27, eerste lid, van het BMD wordt vermeld, dient het medezeggenschapsorgaan, in casu de BGMC MMDHDR, in de gelegenheid te worden gesteld om binnen een redelijke termijn advies daaromtrent uit te brengen. Hierbij verwijst het College eveneens naar het derde en vierde lid van vernoemd artikel, waarin respectievelijk wordt vermeld dat het advies op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de voorgenomen maatregel en dat vóór de commissie advies uitbrengt de betrokken aangelegenheid ten minste eenmaal in een overlegvergadering dient te zijn behandeld. In dit verband merkt het College op dat sprake moet zijn van een open en reëel overleg. Dit houdt in dat het overleg niet slechts ruimte dient te bieden voor het (gemotiveerd) mededelen van standpunten, maar dat partijen tevens open dienen te staan voor het reageren op de standpunten, het afwegen van en het zonodig erkennen van de juistheid van argumenten van de ander.

Voor zover ter zitting nog aan de orde is gesteld welk medezeggenschapsorgaan ter zake bevoegd is, merkt het College op dat de BGMC is ingesteld voor de medezeggenschap van de gehele locatie Den Helder. De besluitvorming, zoals die in samenspraak met de BGMC heeft plaatsgevonden, kan evenwel consequenties hebben voor bepaalde onderdelen binnen de locatie Den Helder, waarover de betreffende MC van dat bepaalde onderdeel haar medezeggenschap kan uitoefenen.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten dat een eventueel nieuw te nemen maatregel tot het verplaatsen van de warme maaltijd van de middag naar de avond dient te worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel met betrekking tot de organisatie en werkwijze van de diensteenheid (artikel 27, eerste lid, onder e, van het BMD), welke maatregel voor advies aan de BGMC dient te worden voorgelegd. Alvorens de BGMC hierover advies uitbrengt, dient ingevolge artikel 27, vierde lid, van het BMD, deze aangelegenheid eenmaal te worden behandeld in een overlegvergadering, met in achtneming van hetgeen door het College ten aanzien van het voeren van overleg is overwogen.

Den Haag, d.d. 28 juli 2003,

Het College voor geschillen medezeggenschap defensie,

A.J.C.M. Geers
voorzitter

B.J. Langeveld
secretaris

G.J.J. Heerma van Voss
lid

H.C.J.L. Borghouts
lid